

T.a.v. de directies van residentiële voorzieningen in de jeugdhulp, van de diensten voor pleegzorg en de CKG

Update richtlijnen bezoekregeling residentiële voorzieningen jeugdhulp, diensten voor pleegzorg en CKG – 28 april 2020

Geachte heer,
Geachte mevrouw,

Gezien de beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad en van de Vlaamse taskforce COVID-19 kunnen de bezoekmogelijkheden in de residentiële jeugdhulpvoorzieningen en in pleegzorg in beperkte mate en onder voorwaarden verruimd worden.

We vertrekken bij deze verruiming in de residentiële jeugdhulp of pleegzorg¹ van 3 uitgangspunten:

- we stellen maximaal de gezondheid van alle minderjarigen, bezoekers en personeel voorop;
- we hebben aandacht voor het psychosociaal en relationeel welbevinden van de cliënt en zijn context;
- we houden rekening met de mogelijkheden van voorzieningen en medewerkers en begrijpen dat de implementatie van onderstaande richtlijnen enige voorbereidingstijd zal vragen.

Zoals ook in het ethisch kompas² naar voren wordt geschoven, vinden we een goed evenwicht tussen menselijkheid en veiligheid essentieel. Wanneer we te restrictief zijn om de veiligheid te garanderen, riskeren we het menselijke uit het oog te verliezen. Wanneer we alleen kijken naar het warmmenselijke, wordt het onveilig. Het bezoek moet in dit kader georganiseerd worden en

¹ Dit geldt uiteraard zowel voor pleegkinderen als pleeggasten.

² Op vraag van de Taskforce schreven drie ethici een leidraad uit die gebruikt is om deze richtlijnen uit te schrijven en die ook door de voorzieningen kan gebruikt worden voor de eigen richtlijnen. Zie bijlage 1.

bijdragen aan de noden en het psychologisch en relationeel welbevinden van de betrokkenen. Voor die inschatting, rekenen we op de kennis en expertise van de organisaties.

We vragen aan organisaties om in deze context een gedegen kader uit te werken waarbij nagedacht wordt hoe de implementatie van de bezoekersinstroom gefaseerd kan verlopen. We vragen om zelf de duur en het aantal van de bezoeken te bepalen, rekening houdend met de nood van de minderjarige en zijn context, de oorspronkelijke bezoekenregeling en de mogelijkheden van de voorziening, de infrastructuur en het personeel. Om bezoek veilig te kunnen laten verlopen, moet er voldoende personeel zijn om het bezoek voor te bereiden en te faciliteren en moet er voldoende beschermingsmateriaal zijn (cfr. infra).

We vinden het belangrijk dat organisaties hun uitgewerkt plan bespreken met het betrokken personeel en/of vrijwilligers, via het overleg met de werknemersvertegenwoordiging (de CPBW/vigerende sociale overlegkanalen/alle personeel). We verwachten dat voorzieningen hierover helder communiceren met de minderjarigen en hun context. Daarbij is het belangrijk te duiden wat de mogelijkheden en grenzen zijn van deze aangepaste bezoekenregeling.

Onderstaande richtlijnen zijn gevalideerd door de generieke bepalingen van de Vlaamse taskforce COVID-19.

Bezoek is ten vroegste mogelijk vanaf 4 mei.

Bij de bezoekenregeling die elke organisatie uitwerkt, worden volgende bepalingen gevolgd:

- **Social distancing** wordt maximaal gegarandeerd. Dit vormt de beste garantie om besmetting te voorkomen.
- Conform de afspraken gemaakt door de nationale veiligheidsraad, kan er **slechts één persoon per keer per jongere op bezoek komen**. Tegelijkertijd vragen we ook om zoveel mogelijk dezelfde persoon/personen op bezoek te laten komen. Het spreekt voor zich dat gescheiden ouders allebei recht hebben om hun kind te bezoeken. De voorziening maakt samen met de minderjarige en de contextfiguren de afweging. De bezoeker is een contextfiguur of vertrouwenspersoon. Van zodra de richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad aangepast worden, zullen wij deze richtlijnen opnieuw bekijken.

Ook voor broers en zussen raden we aan zoveel mogelijk dezelfde contactpersoon aan te houden. Daarnaast wijzen wij op de mogelijkheid dat iedereen met een andere persoon een buitenactiviteit mag ondernemen, mits de maatregel van social distancing na te leven.

- Bezoek kan enkel plaatsvinden als bezoeker en de minderjarige gedurende **14 dagen voorafgaand aan het bezoek geen symptomen vertoonden**. Onze experts geven aan dat koorts meten aan het begin van het bezoek niet noodzakelijk is aangezien deze handeling geen garanties geeft.
- Bezoek vindt plaats in **open lucht of in een aparte daartoe voorziene ruimte** (vergaderkamer, bezoekenruimte...). De toegang tot de bezoekenruimte wordt zo geregeld dat er niet onnodig door het gebouw moet gewandeld worden.

Bezoek in de leefomgeving of de kamer van de minderjarige is niet mogelijk. Contact met andere minderjarigen en andere medewerkers dan diegenen die het bezoek faciliteren moet vermeden worden.

Voor pleegzorg kan er een beroep gedaan worden op de bezoekeruimtes en andere lokalen van de dienst. Indien bijkomende capaciteit noodzakelijk is, kan er een beroep gedaan worden op een Huis van het Kind in de buurt³. Bezoek van het natuurlijk gezin aan het pleeggezin of omgekeerd kunnen we nog niet toegestaan. Begeleidingen van ouders en pleegkinderen via de neutrale bezoekeruimtes van de centra algemeen welzijnswerk zullen slechts geleidelijk opnieuw opstarten. Voor de juiste informatie hierover kunnen de diensten voor pleegzorg zich richten tot de centra waarmee ze samenwerken in het kader van begeleide bezoeken.

- In alle gevallen is een **correcte handhygiëne** verplicht. Bezoekers wassen de handen voor en na het bezoek. Ter informatie: <https://www.youtube.com/watch?v=ioppHbcUk-0&feature=youtu.be>
- Er wordt tijdens het bezoek toegezien op het naleven van de richtlijnen en het beleid van de voorziening. Beperk het aantal mensen dat hier op toeziet.
- Alle bezoekers en personeelsleden die het bezoek begeleiden, dragen **steeds een mondmasker op een correcte manier, ongeacht het type (stoffen, chirurgisch...)**. Minderjarigen ouder dan 12 jaar dragen tijdens het bezoek eveneens een mondmasker. Voor een correct gebruik van het mondmasker: <https://www.youtube.com/watch?v=IRzNVh7IISk>. We vragen aan de voorzieningen om zelf blijvend de nodige inspanningen te leveren om te voorzien in mondmaskers. Het agentschap Opgroeien zorgt mee voor voldoende mondmaskers voor de minderjarigen en het personeel.
- Er worden **op voorhand duidelijke afspraken** gemaakt met de bezoekers rond tijdstip en duur van het bezoek. De richtlijnen worden op voorhand doorgenomen. Indien bezoek door ziekte alsnog geannuleerd moet worden, wordt de andere partij zo vlug mogelijk ingelicht.
- Elk bezoek wordt geregistreerd, minimaal de registratiegegevens van de bezoeker (naam, adres, telefoon en band met de cliënt).
- De bezoekersruimte, eventueel beperkt aanwezig speelgoed en het bezoekerstoilet worden na elk bezoek gedesinfecteerd.
- Er wordt drank noch eten voorzien.
- Voorwerpen (cadeaus) uitwisselen wordt niet toegestaan.

³ Via deze link <http://www.huizenvanhetkind.be/hk/dehuizen/> vind je de adressen (per provincie) van de Huizen van het Kind terug. Daar waar er een fysieke locatie is, staat een symbool van een huisje voor.

- Bezoekers die tot de risicogroep behoren (ouderen, personen met hart- en vaatziekten, chronische aandoeningen) worden gewezen op het risico dat ze kunnen lopen als ze op bezoek komen, maar kunnen dat wel.
- Bij minderjarigen die tot een risicogroep behoren, kunnen bijkomende beschermende maatregelen genomen worden. Het is aan de voorziening om hier een beleid rond uit te werken.
- **Eenmalige transfers** kunnen onder dezelfde voorwaarden zoals voorgaand omschreven, plaats blijven vinden (zie richtlijnen 01/04/2020). Bezoeken aan de thuiscontext, blijven uitgesloten.

Met deze richtlijnen hopen we een duidelijk kader te bieden dat voldoende ruimte laat aan de voorzieningen om een eigen beleid uit te werken, rekening houdende met de noden van jullie minderjarigen en hun context en met de haalbaarheid voor de voorziening. We zijn er ons dan ook van bewust dat de uitwerking van voorziening tot voorziening kan verschillen.

We komen met deze richtlijnen tegemoet aan een persistente vraag van zowel de voorziening als minderjarigen en de ouders. Tegelijkertijd begrijpen we dat deze richtlijnen opnieuw extra inspanningen van jullie vragen. We wensen jullie hiervoor uitdrukkelijk te bedanken.

We verwijzen nogmaals naar de gekende kanalen om op de hoogte te blijven van alle informatie:

- www.jeugdhulp.be/actua.
- www.opgroeien.be/veelgestelde-vragen-coronavirus
- vragen kunnen gesteld worden via corona@opgroeien.be.

Met vriendelijke groet,

Katrien Verhegge

Administrateur-generaal
Agentschap Opgroeien

Bijlage 1 - Ethisch kompas